

A megtalált gondolat

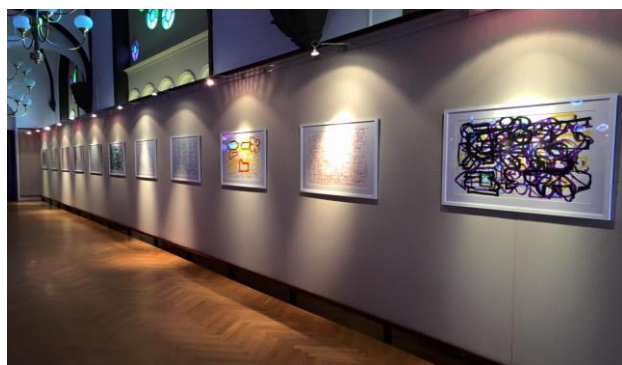
A facebook-on böngészve találtam egy képet egy csodálatos idézettel, ami teljesen lenyűgözött és kifejezte azt az életemet meghatározó gondolatot, amely velem van minden pillanatban: az érzelmeimben, az emberi kapcsolataimban, a testi mivoltomban, minden lépésemben. Amely néha megköt, megállít, lemondhat valamiről, máskor viszont apró kis örömeket, sőt szárnyakat ad a tettekhez, a kitartáshoz, a türelemhez. A képet a Down Egyesület tette közzé, idézem szavait: „A fogyatékossgal élők teljes emberek. Így, ahogy vannak. Nem tőlük kell elvárunk, hogy változzanak nem fogyatékosná, hanem nekünk kell elfogadnunk, hogy ők is benne vannak abban a széles spektrumban, amilyenek az emberek lehetnek.”

Máté mindig szeretett rajzolni, építeni, vonzották a geometriai formák, a köröket pedig egyenesen imádta. Járkálás közben gondol egyet, leül az asztalához, és rajzol, balkézrel, a színes ceruzát fel sem emelve a rajzlapról, egyetlen vonalvezetéssel alkotva meg csodálatos rajzait, melyek közül a legtöbb olyan, mintha egy egész bonyolult lakás alaprajza lenne. Vajon mit ábrázolhatnak a rajzai? Többször hosszú percekig nézem az alkotásait, próbálom elképzelni, mit gondolhatott vagy érezhetett, amikor ezt vagy azt rajzolta. Mit akart kifejezni? Mivel teljesen absztrakt képekről van szó, nem tudom megfejteni a rejtélyt, de a lelkem mélyén érzem, hogy neki nagyon sokat jelent. Így jelez a külvilág felé, így teremt kapcsolatot, ami az autistáknál gyakran előfordul.

Amióta az Otthonban él, társak között és képzőművész foglalkozik velük, egyre több olyan alkotása van, amelyek figyelemfelkeltőek, kiállításai voltak, képeinek árverezésével az Otthon támogatókra talált. Hétköznapjai a megfelelő ritmusban, kellemesen telnek, számtalan foglalkozás van, ahol az ott élő és a környékről bejáró sérült fiatalok megtalálhatják a számukra leginkább megfelelőt, amelyben kiteljesedhetnek. Az otthon alapítói, vezetői és dolgozói iránt érzett végtelen megbecsülésem és hálám jeléül megpróbálom szavakba önteni érzéseimet és gondolataimat egy esemény kapcsán, amelyre nem kerülhetett volna sor a többi fogyatékkal élő autista fiatal támogató közössége, a segítő szakemberek és a lelkiismeretes gondozók nélkül. Mert a legtöbbet adják nekünk, szülőknek, az emberként élhető életet szeretteinknek, a reményt arra, hogy a sok fájdalommal, megaláztatással, és bántó szavakkal teli megpróbáltatások után bízhatunk a jövőben és örömmel várhatjuk a jövőbeli eseményeket.



Alkotás közben



Egy kiállítás részletei

Az esemény:

„A világ más szemmel”



Amikor megérkeztünk a díjátadóra, az üzletközpont teljesen elvarázsolt az eleganciájával, az ünnepi dekorációival. Őt az Otthonból hozták ide, mi szülők pedig saját városunkból utaztunk. Már amikor telefonon megkaptam az örömhírt, alig tudtam a munkámra figyelni. „Az élet igazságos, a sors mégis csak úgy rendezi a dolgokat, hogy az eddigi erőfeszítések ne vesszenek kárba, igen a gondviselés mintha apránként jutalmazna egy szelet jóval...” – zakatolta a szívem. Aztán az utazás lázas szervezéséhez kezdtem, a találkozás és a hazahozatal körüli teendők közben mindig ajkamon bujkált egy kis mosoly, a boldogság mosolya, a szívem legmélyéből áradó mosoly.

Nagyon meg voltam hatódva, hogy a mai rohanó és anyagi világunkban még van, aki odafigyel a normálisnak mondott emberektől különböző, kisebb-nagyobb fogyatékkal élő társainkra. A díjátadón fellépő színészünk is az egymásra figyelés fontosságát hangsúlyozta beszédében, a segítségnyújtást, elfogadást és a toleranciát írtuk. Jelentős, súlyos gondolatokat fejezett ki, de szerettem volna tudni, mennyire érezte át igazán szavainak fontosságát. Nem nézett senkire, kerülte a tekinteteket, nem beszélgetett senkivel, el is ment azonnal a dolga végeztével. Az volt az érzésem, mintha viselkedése azt sugallná az épek táborából, hogy igen, odafigyelünk rátok, lám megszerveztük ezt a pályázatot nektek, de maradjatok meg egy bizonyos távolságban, nem akarjuk, hogy megérintsen bennünket az igazi lényetek, mert az talán fájdalmat okozna, és nem akarjuk, hogy fájjon. Pedig, ha egy ott jelenlévő szülő szemébe belenézett volna, aki felnőtt gyermeke kezét szorongatva várta az eredményhirdetést, olyan lett volna, mint meglátni a hosszú évek alatt a lélekben felhalmozódott mérhetetlen fájdalomon is átütő örömet, ami most felülkerekedik minden megpróbáltatáson és képes a külvilág számára is láthatóvá válni. Mint amikor sok megrázkódtatás után a hirtelen ért nagy öröm indítja útjára könnyeinket...

Amikor az ő nevét szólították, együtt mentünk átvenni a díjat. 74 alkotó 232 műve közül a második díjat! A szívem zakatolt, öröm és büszkeség öntött el, át akartam adni magam teljes egészében az ünnep varázsának, a teljes boldogságnak. Egy pillanatra sikerült is, és ez a pillanat elfeledtetett velem minden nehézséget, testem könnyűvé vált, és mintha szárnyaim nőttek volna, repültem, ott lebegtem a rajzok és fotók fölött, amelyek közül már

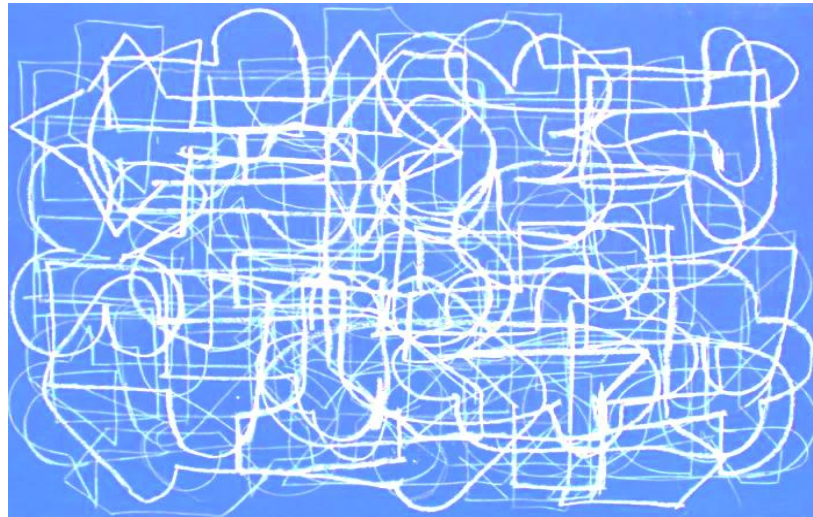
messziről felismertem, melyik az övé. Azt szerettem volna, ha ő is érzi ugyanazt a boldogságot, amit én. Ő akkor érezhetett ehhez hasonlót, amikor megrajzolta a művét, ezt a rá annyira jellemző, absztrakt, nem tudni mit ábrázoló művet, a saját megfejthetetlen belső világát, de mégis valamiféle teljesség, befejezettség, megkomponáltság áradt belőle, színei gyönyörködtették a szemet, esztétikai élvezetet nyújtott.

A boldogság pillanata elmúlik, tekintetünk újra a régi lesz és megszokott, régóta hozzánk nőtt aggodalmaink újra visszatérnek. És ott maradnak a szemekben. A beletörődés jelei. A megváltoztathatatlanba való beletörődésé. Mert a sors csak ezt az egyetlen megoldást kínálta fel nekünk. De jobb lenne-e, teljesebb lenne-e az életünk, ha sorsunk nem így alakul? Megérteni, megszokni nem lehet a különlegesen nehéz életutakat, csak elfogadni és megpróbálni egy kissé kívülről is szemlélni magunkat, a helyzetünket. Ez végtelenül jó dolog, mert ha az ember eljut idáig, képes lesz a rosszban is meglátni a jót, sőt minden rosszat is a maga javára tud fordítani. A bajokat nem csak azért kapjuk, hogy megmértecsünk, hanem azért is, hogy tanuljunk belőlük, erősödünk, nemesedjünk tőlük testben és lélekben egyaránt.

Az úton hazafelé mellette ültem szorosán az autó hátsó ülésén, simogattam, becézgettem, beszéltem hozzá. Most sem kommunikált, mint általában, csak a legvégső esetben mond egyszerű szavakat, de az öröm, az elégedettség érzése látszik rajta. Csak a legmerészebb álmaimban gondoltam arra, hogy egyszer majd könnyebb lesz az életünk, és mintha most érezném a könnyebbséget. A múlt eseményeinek emlékfoszlányai újra és újra feltépték a még be sem gyógyult sebeket, és közben ott a félhomályban könnyezve-mosolyogva megtaláltam a választ az oly sokszor elhangzott kérdésre. Hogyan lehet egy ilyen súlyos problémával megbékélni, és együtt élni? Mert ez nem olyan, mint egy betegség, ami jön hirtelen, de el is múlik egyszer. Mert ez nem a távoli családban történt meg valakivel, akinek esetleg kifejezzük mélységes együttérzésünket, hanem ez engem érint, az én életemet, a mindennapjaimat, minden percemet. Ezen az örömteli, havas téli estén úgy éreztem, képes vagyok egy kívülálló szemével szemlélni az életünket.

Felrémlik néhány ide vonatkozó olvasmányélményem. A kis herceg, amikor a szeretett rózsáit gondozta, egy percre sem gondolt arra, hogy ez számára fáradozás. Az ő bolygóján nyíltak ki, tehát ő volt a felelős értük. Neki én adtam az életet, nem ő kérte. Akkor, abban a pillanatban egy életről döntöttünk, ezen túl nem az életet kell számon kérni, hanem saját magunkat. Attól kezdve, hogy akartam őt, felelősséggel tartozom érte és minden tőlem telhetőt meg kell tennem érte. Nem bűnként kaptuk ezt a sorsot, amiért ilyen mélységesen meg kell szenvednünk. Az életet nem érdem szerint osztogatják. Az élet önmagában nem ilyen igazságos, egyszerűen el kell fogadnunk dolgokat, először a túlélés, később a továbblépés és fejlődés érdekében. Csak nem megrekedni! Aztán lehet, hogy az élet igazságos lesz hosszú távon. Most úgy érzem, mintha már leküzdöttem volna a táv nehezebb részét és a ködös homályból kirajzolódik egy valóságosabb remény a célba éréshez. A megtalált gondolat megnyugtató, s hosszú évek problémáinak sokasága és lelki vívódása után nem az ismeretlentől félve, szorongva, hanem mosolyogva, békésen fogtam a kezét, és határtalan szeretet áradt szét a lelkemben az egész világ iránt. És mindezt neki köszönhetem, szebb ajándékot nem is kaphattam volna. Ő olyat tett, amivel bizonyította, hogy nem hiábavaló, fölösleges, értelmetlen az élete: számunkra ugyan megfejthetetlen, de vonzó, varázslatosan színes alkotásaival örömet, gyönyörűséget kelt az emberi szívekben.

Nem panaszkodom. Megtaláltam a megfelelő Helyet számára, ahol egy közösségben, nem fájdalmas megkülönböztetésben telnek a napjai, hanem megfelelő emberi viszonyok között élhet teljes, sikerekkel tele életet. Biztos, hogy ő nincs tudatában, mi az a siker, de vidám és alkot és boldog. Egy ember az emberek széles spektrumából.



Egy mű a sok közül (én a Labirintus címet adtam neki gondolatban)